

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารสตรีโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่มุ่งเน้นให้ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจน และครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงได้กำหนดวิธีการวิจัย ตามขั้นตอนดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารสตรี โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารสตรีโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวนทั้งสิ้น 983 คน ได้แก่ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ ตารางสุ่มของ Robert V.Krejcie and Daryle W.Morgan (1970) ซึ่งจะได้ กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวนทั้งสิ้น 278 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยมีขั้นตอน ในการดำเนินการดังนี้

แบ่งประเทศไทยออกเป็น 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ละภาคสุ่มโรงเรียนที่มีผู้บริหารสตรีตามอัตราส่วน จะได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตามที่ต้องการ ซึ่งจำแนกตามรายละเอียด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้บริหารสตรีแต่ละภาค ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่ใช้ในการวิจัย

ที่	ภาค	จำนวน
1	ภาคเหนือ	46
2	ภาคกลาง	134
3	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	65
4	ภาคใต้	33
	รวม	278

แหล่งข้อมูล : ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานการศึกษาจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ 2536

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 งาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2536) มีลักษณะและวิธีการสร้างดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 เนื้อหาของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นข้อความเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นการเลือกตอบ (Check-list)

ส่วนที่ 2 เป็นข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมในการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารในการบริหารงานทั้ง 6 งานตามขอบข่ายการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2536 ประกอบด้วย

1. งานวิชาการมีขอบข่ายของงานดังนี้
  - 1.1 งานด้านหลักสูตรและการนำไปใช้
  - 1.2 งานการเรียนการสอน
  - 1.3 งานสื่อการเรียนการสอน
  - 1.4 งานวัดผลประเมินผล
  - 1.5 งานห้องสมุด
  - 1.6 งานนิเทศภายใน
  - 1.7 งานอบรมทางวิชาการ

2. งานนุเคราะห์มีขอบข่ายของงานดังนี้
  - 2.1 การจัดนุเคราะห์เข้าปฏิบัติงาน
  - 2.2 การพัฒนา และธำรงรักษานุเคราะห์
  - 2.3 การรักษาระเบียบวินัย
  - 2.4 การประเมินการปฏิบัติงานของนุเคราะห์

3. งานกิจการนักเรียน มีขอบข่ายของงานดังนี้
  - 3.1 งานที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา

พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน

- 3.2 งานที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน

- 3.3 งานที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน
- 3.4 งานที่โรงเรียนต้องสร้างให้เกิดขึ้น
4. งานธุรการการเงิน มีขอบข่ายของงานดังนี้
  - 4.1 งานสารบรรณ
  - 4.2 งานทะเบียน, รายงาน
  - 4.3 งานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในอาคารสถานที่
  - 4.4 งานประชาสัมพันธ์
  - 4.5 งานพัสดุ
  - 4.6 งานงบประมาณ
5. งานอาคารสถานที่ที่มีขอบข่ายของงานดังนี้
  - 5.1 การจัดสร้างอาคารสถานที่
  - 5.2 การใช้อาคารสถานที่
  - 5.3 การบำรุงรักษาอาคารสถานที่
  - 5.4 การควบคุมดูแลอาคารสถานที่
  - 5.5 การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่
6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีขอบข่ายของงานดังนี้
  - 6.1 งานการให้บริการชุมชนด้านต่าง ๆ
  - 6.2 งานการรับความช่วยเหลือจากชุมชน
  - 6.3 งานเกี่ยวกับกรรมการศึกษา
  - 6.4 งานการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น
  - 6.5 งานการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ
  - 6.6 งานประชาสัมพันธ์

ในการตอบคำถามอาศัยแนวคิดของวิกเตอร์ เอช. วรูม และฟิลลิป ดับบลิว เยท์ตอน (Victor H. Vroom and Phillip W. Yetton) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงวิธีการตัดสินใจสั่งการ 5 วิธี คือ

1. ผู้บริหารตัดสินใจสั่งการโดยใช้ข้อมูลที่ตนเองมีอยู่

2. ผู้บริหารตัดสินใจสั่งการโดยได้รับข้อมูลมาเป็นจากผู้ใต้บังคับบัญชา
3. ผู้บริหารปรึกษากับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นบางคนแล้วตัดสินใจเอง
4. ผู้บริหารปรึกษากับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา แล้วตัดสินใจเอง
5. ผู้บริหารร่วมปรึกษากับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา แล้วร่วมกันตัดสินใจ

โดยยึดความเห็นของกลุ่มเป็นสำคัญ

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาของการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานและข้อเสนอแนะ

3.2 ลักษณะของแบบสอบถาม

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

- 3.2.1 ข้อคำถามในส่วนที่ 1 จำนวน 8 ข้อ และส่วนที่ 2 จำนวน 56 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ (Check-list) ซึ่งให้เลือกตอบเพียงวิธีเดียว
- 3.2.2 ข้อคำถามในส่วนที่ 3 จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating-Scale) ให้เลือกตอบเพียงระดับเดียว

3.3 วิธีการและขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ มีวิธีการและขั้นตอนในการสร้าง คือ

- 3.3.1 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี การตัดสินใจสั่งการ และการบริหารการศึกษา แล้วผู้วิจัยร่างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของการวิจัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาให้ความเห็น และข้อเสนอแนะ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารการศึกษา และพฤติกรรมองค์กรจากหน่วยงาน และสถาบันต่าง ๆ เพื่อตัดสินความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และช่วยตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ

- 3.3.2 ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นและข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงเป็นเครื่องมือวิจัยต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 ขอความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดโดยติดต่อด้วยตนเองพร้อมหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อแจ้งขอความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถาม

4.1.2 ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือแจ้งขอความร่วมมือในการวิจัยด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ไปยังผู้บริหารโรงเรียน ให้ตอบแบบสอบถามแล้วส่งคืนผู้วิจัย โดยผู้วิจัยได้จัดซองพร้อมแสตมป์แนบไปด้วย เพื่อความสะดวกในการส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ และบางส่วนผู้วิจัยไปรับด้วยตนเอง

4.1.3 ผู้วิจัยรอรับแบบสอบถามคืนจากผู้ตอบ โดยกำหนดเวลารอรับในช่วงแรก 3 สัปดาห์ แล้วจัดส่งจดหมายแจ้งเตือนสำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ส่งคืน ให้จัดส่งแบบสอบถามกลับคืนโดยเร็ว

4.1.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป

จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน 278 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้นจำนวน 238 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.61 ในจำนวนนี้มีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ และไม่นำมาวิเคราะห์ผล จำนวน 4 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 1.44 คงเหลือแบบสอบถามที่นำมาใช้ในการวิจัยได้จริง จำนวนทั้งสิ้น 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.17 ดังปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ได้ เทียบจากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป จำแนกตามภาค

ที่	ภาค	จำนวนแบบสอบถาม		ร้อยละ
		ที่ส่งไป	ที่ได้รับคืน	
1	ภาคเหนือ	46	39	84.78
2	ภาคกลาง	134	109	81.34
3	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	65	58	89.23
4	ภาคใต้	33	28	84.85
	รวม	278	234	84.17

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มา คำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานของผู้บริหาร วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

4.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของการตัดสินใจสั่งการ โดยการหาค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. โดยกำหนดน้ำหนัก ดังนี้

ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ให้น้ำหนักคะแนน 5

ปัญหาอยู่ในระดับมาก ให้น้ำหนักคะแนน 4

ปัญหาอยู่ในระดับน้อย ให้น้ำหนักคะแนน 3

ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด	ให้นักศึกษาคะแนน	2
ไม่เป็นปัญหา	ให้นักศึกษาคะแนน	1

ช่วงคะแนนเฉลี่ย ในการแปลความหมาย ใช้เกณฑ์ดังนี้

4.50 - 5.00	เป็นปัญหามากที่สุด
3.50 - 4.49	เป็นปัญหามาก
2.50 - 3.49	เป็นปัญหาน้อย
1.30 - 2.49	เป็นปัญหาน้อยที่สุด
1.00 - 1.49	ไม่เป็นปัญหา

การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSSX
(Statistical Package for the Social Sciences Version X) ที่สถาบันบริการ
คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ วิเคราะห์โดยสรุปเป็น
ความเรียง

4.3 การนำเสนอข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะอยู่ในรูปตารางและแปล
ความหมายเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยแบ่งตามงานการบริหารการศึกษา 6 งาน
ขั้นตอนวิธีการในการวิจัย สรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 13 แสดงขั้นตอนในการวิจัย

